

ЗАКОН

о избору народних посланика

„Службени гласник РС“, бр. 35 од 10. октобра 2000, 57 од 30. маја 2003 - УС, 72 од 18. јула 2003 - др. закон, 18 од 25. фебруара 2004, 85 од 6. октобра 2005 - др. законик, 101 од 21. новембра 2005 - др. закон, 104 од 16. децембра 2009 - др. закон, 28 од 26. априла 2011 - УС, 36 од 27. маја 2011, 12 од 8. фебруара 2020, 68 од 10. маја 2020.

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се избор и престанак мандата народних посланика Народне скупштине Републике Србије (у даљем тексту: посланици).

Члан 2.

Грађани бирају посланике на основу слободног, општег, једнаког и непосредног изборног права, тајним гласањем.

Нико нема право да, по било ком основу, спречава или приморава грађанина да гласа, да га позива на одговорност због гласања и да од њега тражи да се изјасни за кога је гласао или зашто није гласао.

Члан 3.

Народна скупштина Републике Србије има 250 посланика, који се бирају на четири године.

Члан 4.

Посланици се бирају у Републици Србији, као једној изборној јединици, на основу листа политичких странака, страначких коалиција, других политичких организација и листа које предложи групе грађана (у даљем тексту: изборна листа).

Посланички мандати расподељују се сразмерно броју добијених гласова.

Члан 5.

Грађани имају право да преко средстава јавног обавештавања буду обавештени о изборним програмима и активностима подносилаца изборних листа, као и о кандидатима са изборних листа.

Средства јавног обавештавања дужна су да обезбеде равноправност у обавештавању о свим подносиоцима изборних листа и кандидатима са тих листа.

Изборна пропаганда преко средстава јавног обавештавања и јавних скупова и објављивање процене резултата избора забрањени су 48 часова пре дана

Престали су да важе (види члан 29. Закона - 104/2009-57)

IV. РАСПИСИВАЊЕ ИЗБОРА

Члан 25.

Изборе за посланике расписује **председник Републике***. Одлуком о расписивању избора одређују се дан одржавања избора и дан од кога почињу тећи рокови за вршење изборних радњи.

Одлука о расписивању избора објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

*Службени гласник РС, број 36/2011

Члан 26.

Од дана расписивања до дана одржавања избора не може протећи мање од 45 ни више од **60*** дана.

*Службени гласник РС, број 36/2011

Члан 27.

Избори за посланике одржавају се најкасније 30 дана пре истека мандата посланика којима истиче мандат.

Даном потврђивања мандата новоизабраним посланицима престаје функција посланика чији мандат истиче.

Потврђивање мандата посланика врши се на основу уверења о избору за народног посланика и извештаја Републичке изборне комисије о спроведеним изборима, у року од 30 дана **од дана проглашења коначних резултата избора***.

На конститутивној седници Народне скупштине Републике Србије образује се комисија од три члана ради утврђивања сагласности уверења о избору за народног посланика и извештаја Републичке изборне комисије.

На основу извештаја комисије из става 4. овог члана лице које председава конститутивном седницом Народне скупштине Републике Србије констатује да је Републичка изборна комисија поднела извештај о спроведеним изборима и која су уверења о избору за народне посланике у сагласности са тим извештајем, чиме је потврђен мандат новоизабраним посланицима.

*Службени гласник РС, број 36/2011

V. ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

1. Положај органа

Члан 28.

Органи за спровођење избора су самостални и независни у раду и раде на основу закона и прописа донетих на основу закона.

Рад органа за спровођење избора јаван је.

Лица која прате рад органа за спровођење избора дужна су да поступају у складу с правилима која прописује Републичка изборна комисија.

Кад лица из става 2. овог члана прекрше правила о одржавању реда на бирачком месту или на други начин ометају рад органа за спровођење избора, орган за спровођење избора може их удаљити, а податке о томе уноси у записник.

Кандидат са изборне листе која је потврђена и проглашена не може присуствовати раду органа за спровођење избора.

2. Републичка изборна комисија

Члан 33.

Републичку изборну комисију у сталном саставу чине председник и шеснаест чланова које именује Народна скупштина Републике Србије на предлог посланичких група у Народној скупштини Републике Србије, а у проширеном саставу и по један представник подносиоца изборне листе.

Републичка изборна комисија има секретара кога именује Народна скупштина Републике Србије из реда стручних радника своје службе, који учествује у раду комисије без права одлучивања.

Републичка изборна комисија има и једног члана, представника републичке организације надлежне за послове статистике, који учествује у раду комисије без права одлучивања.

Председник, чланови Републичке изборне комисије и њен секретар имају заменике.

Председник, чланови Републичке изборне комисије и њихови заменици морају бити дипломирани правници.

Републичка изборна комисија решењем утврђује да подносилац изборне листе испуњава услове за одређивање својих представника у проширени састав овог органа у року од 48 часова од проглашења изборне листе.

Решење о испуњењу, односно неиспуњењу услова за одређивање представника подносиоца изборне листе Републичка изборна комисија доставља подносиоцу изборне листе у року од 24 часа од часа доношења решења.

Представник подносиоца изборне листе из става 1. овог закона постаје члан Републичке изборне комисије у проширеном саставу најкасније 24 часа од доношења решења.

Састав Републичке изборне комисије објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Члан 34.

Члан 34

Републичка изборна комисија:

1. стара се о законитом спровођењу избора,
2. организује техничку припрему за изборе,
3. прати примену и даје објашњења у вези са применом овог закона **нарочито о спровођењу гласања у иностранству**,*
4. утврђује јединствене стандарде за изборни материјал,
5. прописује обрасце и правила за спровођење изборних радњи прописаних овим законом,
6. прописује врсту спреја из члана 68. став 4. овог закона,
7. одређује и оглашава у „Службеном гласнику Републике Србије” број и адресу бирачких места, најкасније 20 дана пре дана одређеног за одржавање избора,
8. образује бирачке одборе и именује председника и чланове бирачких одбора.
9. утврђује број гласачких листића за бирачка места, оверава их и заједно са овереним изводом из бирачког списка, записнички, предаје бирачким одборима,
10. одређује изборне акте који јој се достављају,
11. утврђује да ли је изборна листа састављена и поднета у складу са овим законом и проглашава,
12. доноси решење о проглашењу збирне изборне листе,
13. одређује начин чувања и руковања изборним материјалом,
14. утврђује и објављује резултате избора,
15. утврђује број мандата који припадају свакој изборној листи,
16. подноси извештај Народној скупштини Републике Србије о спроведеним изборима,
17. доставља податке органима надлежним за прикупљање и обраду статистичких података,
18. обавља и друге послове предвиђене овим законом.

Републичка изборна комисија доноси пословник о свом раду.

Обрасце из тач. 4. и 5. овог члана Републичка изборна комисија је дужна да у року од пет дана од дана расписивања избора стави на располагање учесницима у изборима.

*Службени гласник РС, број 18/2004

Од завршетка гласања до објављивања резултата избора, Републичка изборна комисија објављује преко средстава обавештавања привремене податке о резултатима избора.

Резултати избора објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Члан 87.

Републичка изборна комисија издаје посланику уверење да је изабран.

Х. ПРЕСТАНАК МАНДАТА, ПОНОВНИ ИЗБОРИ И ПОПУЊАВАЊЕ УПРАЖЊЕНИХ ПОСЛАНИЧКИХ МЕСТА

1. Престанак мандата

Члан 88.

Посланику престаје мандат пре истека времена на које је изабран:

1. престала је да важи (види Одлуку УС – 57/2003-41),
2. подношењем оставке,
3. ако је правоснажном судском одлуком осуђен на казну затвора безусловно у трајању од најмање шест месеци,
4. ако је правоснажном судском одлуком лишен пословне способности,
5. преузимањем посла или функције који су, према овом закону, неспојиви са функцијом посланика,
6. губљењем држављанства,
7. ако му престане пребивалиште на територији Републике Србије,
8. ако наступи смрт посланика,
9. престала је да важи (види Одлуку УС – 57/2003-41).

Посланик лично подноси оставку, оверену код органа надлежног за оверу потписа, председнику Народне скупштине, у року од три дана од дана овере.*

Посланику мандат престаје даном наступања случаја из става 1. овог члана.

Дан престанка мандата констатује Народна скупштина Републике Србије одмах после пријема обавештења о разлозима за престанак мандата посланика, на седници која је у току, односно на првој наредној седници.*

*Службени гласник РС, број 36/2011

Члан 89.

Поновни избори спроводе се ако Републичка изборна комисија поништи изборе због неправилности у спровођењу избора у случајевима утврђеним овим законом.